

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
IM. HUGONA KOŁŁĄTAJA
W PRZEWORSKU

ROK SZKOLNY 2020/2021

I. WPROWADZENIE

Niewątpliwie pierwszym i najważniejszym miejscem realizowania zadań wychowawczych i profilaktycznych powinna być rodzina, jednak niezależnie od zmieniających się wizji i koncepcji w zakresie społecznych zadań szkoły jej funkcja nigdy nie może być pomniejszana. Szkolne oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne powinny mieć charakter integralny, docierać do wszystkich stron osobowych, by rozwijać w wychowankach zdolność do integracji myśli, czynów, słów, dawać pełną wizję świata i osoby ludzkiej. Działania podejmowane przez nauczycieli, wychowawców i rodziców powinny obejmować wszystkie warstwy życia i funkcjonowania człowieka oraz wszystkie płaszczyzny życia szkoły, w których „rozgrywa się” treść i jakość wychowania.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- Wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności).
- Ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia.
- Inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Tak rozumiane działania profilaktyczne należy prowadzić **na trzech poziomach**.

Działania na pierwszym poziomie (tzw. profilaktyka I stopnia lub profilaktyka uniwersalna) kierowane są do tych wszystkich osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć ich w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz

dbania o własne zdrowie i życie.

Działania na drugim poziomie (tzw. profilaktyka II stopnia lub profilaktyka selektywna) kierowane są do osób, w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń, a jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności.

Działania na trzecim poziomie (tzw. profilaktyka III stopnia lub profilaktyka skoncentrowana na jednostce) kierowane są do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a teraz wracając do swojego naturalnego środowiska potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą, klasowych wycieczek, imprez, uroczystości, we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogami, logopedą, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo - profilaktycznego uda nam się przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy wychowywać naszych uczniów do wartości takich jak: odpowiedzialność, bezpieczeństwo, kreatywność, lojalność, uczciwość, prawda, przyjaźń, miłość, zrozumienie, wspólnota, piękno, sprawiedliwość, mądrość, wiedza, szacunek, tolerancja, tradycja, wolność, niezależność, prawość, rodzina, rozwój, pasja, patriotyzm.

Ważne jest aby nasi wychowankowie byli wrażliwi na krzywdę innych, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej, psychicznej, cyberprzemocy, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze.

Celem naszych działań będzie również wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad

zdrowego stylu życia, nie ulegania nałogom, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnej z jednoczesnym rozwijaniem kompetencji cyfrowych uczniów. Dbać będziemy o kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębianie świadomości ekologicznej, poznawanie dziedzictwa kulturowego naszego narodu, Europy i świata i rozwijanie swoich zainteresowań i pasji.

III. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120, poz. 526, z późn. zm.).
3. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz.U. 2004 nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982 nr 35 poz. 230).
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 1996 nr 10, poz. 55).
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2010 nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249).
10. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie

- podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017, poz. 356).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017, poz. 1591).
  12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017, poz. 1643).
  13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017, poz. 1578).
  14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U 2018, poz. 1675).
  15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U 2019, poz. 325).
  16. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020, poz. 1280).
  17. Statut Szkoły.
  18. Koncepcja Pracy Szkoły.
  19. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

IV. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

- 1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.**
- 2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.**
- 3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.**
- 4. Motywowanie do zdrowego stylu życia. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia.**
- 5. Zapobieganie zachowaniom ryzykownym. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.**
- 6. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewnią mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.**

V. MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY

Misją naszej szkoły jest:

„Wychowywać człowieka, by w sposób wolny wybierał i kształtował wartościową drogę swego życia, pamiętając o ogólnoludzkiej godności, prawości, szlachetności myśli i czynów, którego ambicją będzie stać się użytecznym krajowi.”

W Szkole Podstawowej nr 2 w Przeworsku uczą się dzieci z różnych środowisk wychowawczych. Niektóre z nich potrzebują opieki specjalistycznej mającej na celu eliminowanie niepowodzeń szkolnych, zapobieganie zachowaniom ryzykownym, inne - ukierunkowania w rozwijaniu zdolności, a wszystkie pragną akceptacji i poczucia bezpieczeństwa. Celem działalności szkoły jest doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno - wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata. W swojej pracy, integrującej środowisko nauczycieli, uczniów i rodziców, będziemy kłaść nacisk na kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem, zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią. Wychowując do wartości będziemy wspomagać naszych uczniów w procesie poznawania wartości, akceptowania, przeżywania i urzeczywistniania ich w swoim życiu.

Absolwent naszej szkoły jest:

- dobrym obywatelem, świadomym swych praw i obowiązków, posiadającym godność, poczucie własnej wartości, szanującym prawa innych, życzliwie nastawionym do ludzi i świata;
- człowiekiem aktywnym, twórczym, ciekawym świata i wiedzy, ma różnorodne zainteresowania, chętnie gromadzi różne wiadomości i zdobywa nowe umiejętności;
- człowiekiem uczciwym, szlachetnym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym, odróżniającym dobro od zła, kierującym się zasadami moralnymi, posiadający stabilny system wartości;
- człowiekiem przestrzegającym prawa, dbającym o bezpieczeństwo własne i innych;
- człowiekiem dbającym o własny wszechstronny rozwój, zdolnym do dokonywania

właściwych wyborów, wrażliwym na piękno, szanującym dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki;

- człowiekiem dbającym o zdrowie i kondycję fizyczną oraz świadomym ich zależności od stanu środowiska naturalnego.

VI. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Dyrekcja Szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o wysoki poziom pracy wychowawczo - profilaktycznej, dydaktycznej i opiekuńczej;
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim, Radą Rodziców, instytucjami wspierającymi pracę szkoły, organizacjami, stowarzyszeniami;
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- organizuje szkolenia dla nauczycieli, umożliwia im udział w różnych formach doskonalenia wynikających z potrzeb szkoły;
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły zarówno uczniom jak i wszystkim pracownikom szkoły.

Rodzice:

- mają prawo do wychowania ich dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły;
- wspierają swoje dziecko dbając o jego pełny rozwój i zapewniając mu poczucie akceptacji i bezpieczeństwa;

- współpracują z wychowawcami, nauczycielami, wspierają ich w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci.

Rada Rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy i profilaktyczny szkoły;
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły;
- pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły;
- organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań szkoły.

Wychowawcy klas:

- integrują zespół klasowy, dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i ich usamodzielnianie się;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo – Profilaktyczny;
- prowadzą wymaganą dokumentację ;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec dziecka, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o dostępnych i proponowanych formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej;

- oceniają zachowanie uczniów, wdrażają do samooceny postępów w nauce, zachowaniu;
- nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i poszczególnych uczniów;
- motywują uczniów do pracy na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie z nimi oceniają stopień realizacji zaplanowanych działań;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogami, logopedą i pielęgniarką szkolną;
- współdziałają z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Nauczyciele:

- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych;
- oddziałują wychowawczo na uczniów i wyrabiają umiejętność współpracy z innymi;
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
- wspierają uczniów zdolnych w rozwijaniu ich zainteresowań, pasji, zdobywaniu wiedzy;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na każde niewłaściwe zachowania uczniów;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie ze szkolnymi specjalistami zabiegają o różne formy pomocy dla uczniów, w zależności od potrzeb;

- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły.

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- rzetelnie pracują indywidualnie i w zespole;
- dążą do zdobywania nowej wiedzy i umiejętności;
- umieją planować swoją pracę i ją organizować;
- angażują się w życie klasy/szkoły, współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swoje prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowych;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych.

Pedagodzy szkolni:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo

w życiu szkoły;

- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb uczniów i udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Logopeda:

- prowadzi diagnozę logopedyczną, w tym badania przesiewowe w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
- prowadzi zajęcia logopedyczne dla uczniów oraz porady i konsultacje dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów oraz udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

VII. DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ

Podstawą działań wychowawczych i profilaktycznych w szkole jest coroczna diagnoza mająca na celu wyłonienie obszarów problemowych.

Analiza potrzeb i zasobów szkoły w obszarze wychowania i profilaktyki dokonywana jest na podstawie:

- obserwacji zachowań uczniów na terenie szkoły oraz poza nią;
- dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne, dokumentacja wychowawców klas, dokumentacja pedagogów szkolnych);
- badań ankietowych prowadzonych wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych;
- informacji uzyskanych podczas indywidualnych rozmów z uczniami i ich rodzicami,
- informacji uzyskanych od przedstawicieli instytucji wspierających pracę szkoły;
- informacji uzyskanych od mieszkańców miasta.

Diagnoza przeprowadzona w ubiegłym roku szkolnym wskazuje na następujące problemy:

- łamanie obowiązujących w szkole norm i zasad;
- występowanie zachowań agresywnych;
- niska motywacja do nauki;
- trudności w radzeniu sobie w sytuacjach konfliktowych;
- trudności w radzeniu sobie ze stresem;
- nadmierne i niewłaściwe korzystanie ze środków masowego przekazu;
- cyberprzemoc.

Na podstawie diagnozy wyodrębniono również **czynniki chroniące i czynniki ryzyka** występujące w naszej szkole.

Czynniki chroniące to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał psychofizyczny ucznia i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.

W naszej szkole czynnikami chroniącymi są:

1. Jasne zasady zachowania.

2. Pozytywne wzorce osobowe.
3. Silna więź emocjonalna z rodzicami.
4. Możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań.
5. Docenianie osiągnięć szkolnych uczniów.
6. Dostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych uczniów.
7. Zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków nauki.
8. Promowanie zdrowego stylu życia.
9. Rozwijanie wzorców zachowań wolnych od agresji i przemocy.
10. Zachowania prospołeczne – współdziałanie z lokalną społecznością.

Czynniki ryzyka to indywidualne cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

W naszej szkole do czynników ryzyka zaliczamy:

1. Nieprzestrzeganie obowiązujących norm i zasad.
2. Negatywne wzorce w rodzinie, grupie rówieśniczej, mediach.
3. Chęć dominowania/zaistnienia w grupie.
4. Wiara w skuteczność stosowania agresji i przemocy.
5. Niepowodzenia szkolne.
6. Niewystarczająca motywacja do nauki.
7. Niska samoocena.
8. Nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
9. Dysfunkcje w rodzinie.
10. Kryzys wartości w życiu społecznym.

VIII. ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI

Zgodnie ze wskazaniem działalności wychowawczo – profilaktycznej, w naszej szkole realizowane są zadania ukierunkowane na osiągnięcie przez ucznia pełnej dojrzałości w sferach:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Przygotowanie uczniów do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Umożliwienie rozwoju samorządności uczniów. Uczenie zasad demokracji. 2. Wdrożenie uczniów do przestrzegania prawa szkolnego. 3. Wykształcenie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego. 	<p>Wybór Samorządu Uczniowskiego i klasowego oraz udział w jego pracach.</p> <p>Zachęcanie uczniów do aktywnego udziału w życiu klasy, szkoły, środowiska.</p> <p>Udział uczniów w zajęciach lekcyjnych dotyczących funkcjonowania jednostki, grupy, społeczeństwa.</p> <p>Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, m.in. prawami i obowiązkami ucznia, regulaminami. Zapoznanie uczniów ze szkolnymi procedurami.</p> <p>Zajęcia integracyjne z wychowawcą.</p> <p>Udział uczniów w klasowych/szkolnych wycieczkach.</p> <p>Angażowanie uczniów w organizację uroczystości i imprez klasowych/szkolnych/miejskich.</p>

		<p>4. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Ukształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób chorych, niepełnosprawnych, starszych, odmiennych kulturowo.</p> <p>5. Wdrożenie uczniów do rozwijania zainteresowań, rozbudzanie pasji.</p> <p>6. Wykształcenie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji, Internetu, gier komputerowych, telewizji</p>	<p>Zajęcia z wychowawcą, pedagogiem szkolnym. Integracja uczniów ze środowiskiem osób niepełnosprawnych.</p> <p>Wspólne z uczniami klas specjalnych imprezy, wycieczki.</p> <p>Udział uczniów w lokalnych uroczystościach.</p> <p>Spotkanie z seniorami (m.in. z okazji Dnia Babci i Dziadka, Święta Szkoły).</p> <p>Współpraca ze Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Środowiskowym domem Pomocy Społecznej „Caritas”, Fundacją „Wzrastanie”, Hospicjum dla Dzieci, Związkiem Niewidomych, parafiami i in.</p> <p>Udział uczniów w akcjach charytatywnych organizowanych na terenie szkoły i poza nią.</p> <p>Motywowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji wiedzy i umiejętności.</p> <p>Realizacja indywidualnych programów nauki.</p> <p>Percepcja sztuk teatralnych, koncertów, wystaw, udział w lekcjach muzealnych.</p> <p>Prezentacja osiągnięć uczniów (strona internetowa szkoły, portal społecznościowy, tablice szkolne i miejskie, apele).</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, zaproszonym specjalistą, zajęcia lekcyjne.</p> <p>Udział uczniów w programach profilaktycznych, spektaklach.</p>
--	--	---	---

		<p>itp.</p> <p>7. Upowszechnienie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów.</p>	<p>Konsekwentne reagowanie na przypadki cyberprzemocy.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą - co warto czytać? Prezentowanie najciekawszych pozycji czytelniczych dla dzieci.</p> <p>Wzbogacanie księgozbioru biblioteki szkolnej.</p> <p>Współpraca z biblioteką miejską.</p> <p>Spotkania z autorami książek dla dzieci i młodzieży.</p>
II.	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej.	<p>1. Przygotowanie uczniów do rozpoznawania podstawowych wartości i urzeczywistniania ich w swoim życiu. Zbudowanie systemu wartości.</p> <p>2. Wdrożenie uczniów do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.</p> <p>3. Ukształtowanie właściwej postawy uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. Wykształcenie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny.</p> <p>4. Wdrożenie uczniów do</p>	<p>Zajęcia z wychowawcą, pedagogiem, zajęcia lekcyjne ukazujące wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności.</p> <p>Udział w akcjach charytatywnych.</p> <p>Udział w szkolnych rekolekcjach.</p> <p>Spotkania z ciekawymi ludźmi.</p> <p>Percepcja wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, pedagogiem szkolnym.</p> <p>Rozmowy indywidualne z uczniami prowadzone przez wychowawcę, pedagoga.</p> <p>Egzekwowanie przestrzegania obowiązujących w szkole norm i zasad.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, pogadanki, apele.</p> <p>Prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka. Wzmacnianie i nagradzanie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne, pozytywna komunikacja).</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, pogadanki.</p>

		konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły.	Zaangażowanie uczniów w proces dbania o wygląd sal lekcyjnych, poszanowania podręczników. Konsekwentne reagowanie na niewłaściwe postępowanie uczniów.
III.	Promowanie postawy patriotycznej. Kultywowanie tradycji szkoły, środowiska lokalnego, kraju.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukształtowanie tożsamości narodowej. Wdrożenie uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej. 2. Wykształcenie postawy szacunku dla tradycji i historii szkoły, regionu, kraju. 	<p>Organizowanie szkolnych apeli upamiętniających ważne wydarzenia historyczne.</p> <p>Udział uczniów w miejskich uroczystościach rocznicowych (m.in. Narodowe Święto Niepodległości, Święto Flagi, rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja). Włączanie się w organizację tych uroczystości.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, zajęcia lekcyjne, pozalekcyjne.</p> <p>Wycieczki klasowe/szkolne do miejsc historycznych.</p> <p>Opieka nad miejscami pamięci narodowej.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą nt. sylwetki Patrona Szkoły.</p> <p>Prezentowanie projektów, gazetek, wystaw upamiętniających Patrona Szkoły.</p> <p>Udział uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych dotyczących dziedzictwa narodowego.</p> <p>Organizowanie Święta Szkoły.</p> <p>Prowadzenie Kroniki Szkolnej.</p>
IV.	Integracja działań wychowawczo - profilaktycznych szkoły i rodziców.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie rodziców z dokumentacją szkoły w tym Programem Wychowawczo – Profilaktycznym. 2. Utrzymywanie stałej 	<p>Organizowanie klasowych spotkań z rodzicami.</p> <p>Spotkania Rady Rodziców z Dyrektorem Szkoły.</p> <p>Umieszczanie treści dokumentów szkolnych na stronie internetowej.</p> <p>Angażowanie rodziców w opracowywanie</p>

		<p>współpracy z rodzicami w zakresie planowania i prowadzenia pracy wychowawczo – profilaktycznej szkoły.</p> <p>3. Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych, dydaktycznych, innych.</p>	<p>dokumentacji klasowej i szkolnej.</p> <p>Umożliwianie rodzicom wyrażania opinii nt. podejmowanych w szkole działań - rozmowy, wywiady, badania ankietowe.</p> <p>Udział rodziców w imprezach i uroczystościach klasowych/szkolnych.</p> <p>Angażowanie rodziców w organizację klasowych/szkolnych imprez, uroczystości, wycieczek.</p> <p>Wyróżnianie rodziców szczególnie zaangażowanych w pracę na rzecz klasy/szkoły.</p> <p>Organizowanie klasowych spotkań z rodzicami z uwzględnieniem tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych.</p> <p>Prowadzenie konsultacji dla rodziców.</p> <p>Rozmowy indywidualne z rodzicami prowadzone przez wychowawcę, pedagogów szkolnych, logopedę, Dyrektora Szkoły.</p> <p>Organizowanie dla rodziców spotkań ze specjalistami – przedstawicielami instytucji wspierających pracę szkoły.</p> <p>Bieżące informowanie o możliwościach skorzystania z dostępnych na terenie szkoły i poza nią form pomocy.</p>
V.	Organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.	<p>1. Zorganizowanie pomocy dla uczniów z trudnościami w nauce, uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, uczniów sprawiających problemy wychowawcze.</p>	<p>Diagnoza trudności w nauce oraz diagnoza przyczyn występowania problemów wychowawczych – współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.</p> <p>Dostosowanie wymagań do potrzeb i możliwości uczniów.</p> <p>Zajęcia pozalekcyjne: dydaktyczno – wyrównawcze, logopedyczne, korekcyjno – kompensacyjne i in.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą – jak się uczyć? Rozmowy z rodzicami prowadzone przez wychowawcę, pedagoga – przekazywanie informacji nt. przyczyn i istoty</p>

		<p>2. Zorganizowanie wsparcia dla uczniów zdolnych.</p> <p>3. Udzielenie uczniom wsparcia w wyborze kierunku kształcenia, zawodu.</p>	<p>niepowodzeń dziecka, wskazówki do pracy w domu.</p> <p>Indywidualne rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawcę, pedagoga szkolnego.</p> <p>Pedagogizacja rodziców, nauczycieli w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.</p> <p>Klasowe spotkania z rodzicami oraz konsultacje dla rodziców.</p> <p>Zajęcia rozwijające uzdolnienia – koła zainteresowań, koła przedmiotowe, kluby i sekcje sportowe, i in.</p> <p>Udział uczniów w szkolnych i pozaszkolnych konkursach, zawodach sportowych.</p> <p>Realizacja indywidualnych programów nauki.</p> <p>Promowanie osiągnięć i sukcesów uczniów - strona internetowa szkoły, portal społecznościowy, tablice szkolne i miejskie, apele.</p> <p>Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII .</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, lekcje przedmiotowe uwzględniające treści z zakresu doradztwa zawodowego.</p> <p>Diagnoza zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe.</p> <p>Udzielanie porad i konsultacji indywidualnych w zakresie wyboru dalszej ścieżki kształcenia.</p> <p>Prowadzenie kół zainteresowań.</p> <p>Umożliwianie uczniom udziału w wydarzeniach tj. targi edukacyjne, spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych, przedstawicielami różnych zawodów, absolwentami, pasjonatami i in.</p>
--	--	---	--

			<p>Nawiązywanie współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi, uczelniami, instytucjami rynku pracy.</p> <p>Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych uczniom, rodzicom, nauczycielom.</p> <p>Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Młodzieżowym Centrum Kariery i innymi instytucjami w zakresie orientacji i doradztwa zawodowego.</p>
VI.	Propagowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykształcenie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na zdrowe odżywianie, utrzymanie higieny ciała, konieczność dbania o schludny wygląd. 2. Ukształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpojenie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie różnych dyscyplin sportowych. 3. Wdrożenie uczniów do aktywnego spędzania czasu wolnego. 	<p>Zajęcia z wychowawcą, lekcje przedmiotowe, zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, zajęcia z logopedą, pedagogiem, pielęgniarką szkolną.</p> <p>Udział uczniów w programach i akcjach promujących zdrowy styl życia.</p> <p>Udostępnianie uczniom i rodzicom materiałów edukacyjnych dotyczących zdrowego stylu życia.</p> <p>Propagowanie zdrowej żywności w sklepiku szkolnym.</p> <p>Współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego, sportowe zajęcia pozalekcyjne, wycieczki.</p> <p>Udział uczniów w zawodach sportowych.</p> <p>Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych.</p> <p>Udział uczniów w programach profilaktycznych.</p> <p>Rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawcę, pedagoga szkolnego nt. aktywnego i efektywnego wykorzystania czasu wolnego.</p>

VII.	Wychowanie ekologiczne.	<p>1. Rozwinięcie u uczniów wrażliwości na problemy środowiska naturalnego. Wdrożenie do dbania o przyrodę.</p>	<p>Zajęcia z wychowawcą, lekcje przedmiotowe, zajęcia pozalekcyjne.</p> <p>Udział uczniów w akcjach, m.in. „Sprzątanie Świata”, „Dzień Ziemi”.</p> <p>Zbiórka surowców wtórnych.</p> <p>Udział uczniów w szkolnych i pozaszkolnych konkursach związanych z tematyką ekologicznych.</p> <p>Organizacja wycieczek regionalnych, turystyczno – krajoznawczych.</p>
VIII.	Profilaktyka zagrożeń.	<p>1. Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych.</p> <p>2. Wykształcenie wśród uczniów postaw odrzucających agresję i przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych.</p> <p>3. Udzielenie pomocy uczniom podejmującym</p>	<p>Zajęcia z wychowawcą, pedagogiem szkolnym.</p> <p>Udział uczniów w spotkaniach ze specjalistami – przedstawicielami policji, sądu i in.</p> <p>Udział uczniów w programach profilaktycznych.</p> <p>Udostępnianie uczniom materiałów informacyjnych dotyczących profilaktyki zdrowotnej, konsekwencji podejmowania zachowań ryzykownych itp.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, specjalistami.</p> <p>Udział uczniów w programach profilaktycznych.</p> <p>Konsekwentne reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów, stosowanie procedur szkolnych.</p> <p>Aktywne uczestniczenie w szkolnych, lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych.</p> <p>Udział uczniów w spektaklach profilaktycznych.</p> <p>Diagnozowanie występowania zachowań agresywnych, przemocowych wśród uczniów.</p> <p>Rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami, prowadzone przez pedagoga</p>

		zachowania ryzykowne oraz ich rodzicom.	<p>szkolnego, wychowawcę. Udzielanie informacji nt. form pomocy dostępnych w szkole i poza nią.</p> <p>Monitorowanie sytuacji ucznia.</p> <p>Stała współpraca z przedstawicielami instytucji wspierających pracę szkoły (Policja, Sąd Rodzinny, ośrodki pomocy społecznej, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, instytucje zajmujące się problematyką uzależnień, i in.). Konsekwentne stosowanie szkolnych procedur.</p>
IX.	Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa podczas pobytu w szkole oraz podczas wyjść, wycieczek, zielonej szkoły.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 2. Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo. 3. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych. 	<p>Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole normami, zasadami, regulaminami – zajęcia z wychowawcą, lekcje przedmiotowe.</p> <p>Opracowanie harmonogramu dyżurów nauczycielskich i rzetelne ich pełnienie.</p> <p>Przeprowadzenie próbnej ewakuacji.</p> <p>Konsekwentne reagowanie na wszelkie niewłaściwe zachowania uczniów.</p> <p>Reagowanie na zgłoszenia umieszczane w anonimowej skrzynce bezpieczeństwa.</p> <p>Rozmowy z uczniami prowadzone przez wychowawcę, pedagoga szkolnego – zachęcanie uczniów do zgłaszania wszelkich przejawów łamania prawa szkolnego.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, lekcje przedmiotowe.</p> <p>Zajęcia z uczniami prowadzone przez funkcjonariuszy policji w ramach różnych akcji, m.in. "Bezpieczna droga do szkoły", „Bezpieczne wakacje”.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z pielęgniarką szkolną, pedagogiem.</p> <p>Udział uczniów w pokazie udzielania pierwszej pomocy.</p>

X.	Pomoc materialna.	1. Zorganizowanie pomocy materialnej/rzeczowej dla uczniów pochodzących z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej.	Zorganizowanie bezpłatnych obiadów – współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Zapewnienie uczniom opieki świetlicowej. Organizowanie akcji charytatywnych. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Miejskim Ośrodkiem Kultury w zakresie organizacji zimowego i letniego wypoczynku uczniów.
-----------	--------------------------	---	--

IX. EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Podejmowane działania będą na bieżąco monitorowane, a uzyskane informacje zostaną wykorzystywane do ewentualnej modyfikacji samego programu.

Ewaluacja wyników przeprowadzana będzie pod koniec każdego roku szkolnego, a jej konsekwencją będą wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- podsumowanie pracy wychowawców klas;
- ankieta skierowana do uczniów, dotycząca ich postaw i zainteresowań, podejmowania zachowań ryzykownych;
- ankieta skierowana do rodziców, dotycząca osiągnięć dydaktyczno - wychowawczych dziecka, ze wskazaniem kierunku działań do dalszej pracy;
- ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno - środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez pedagogów szkolnych, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- analiza dokumentacji szkolnej;
- obserwacje;
- rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, przedstawicielami instytucji.

X. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły. Program Wychowawczo – Profilaktyczny jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji, podlega on stałemu monitorowaniu i ewaluacji.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny wchodzi w życie z dniem jego uchwalenia.

XI. ZAŁĄCZNIKI

1. Obowiązkowa tematyka godzin z wychowawcą.
2. Treści wychowawczo – profilaktyczne wynikające z podstawy programowej poszczególnych przedmiotów.
3. Procedury szkolne.
4. Plany Wychowawczo – Profilaktyczne klas.